

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Socialinių mokslų kolegijos
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
Strateginis dizainas
VERTINIMO IŠVADOS

Ekspertų grupė:

1. Doc. dr. Rūta Valušytė (grupės vadovė), *akademinės bendruomenės atstovė*
2. Doc. Edita Sabockytė-Skudienė, *akademinės bendruomenės atstovė*
3. Paulius Liutika, *studentų atstovas*

Vertinimo koordinatorius – Domantas Markevičius

DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Strateginis dizainas
Studijų krypčių grupė (-ės)	Menai (P)
Studijų kryptis (-ys)	Dizainas (P02) (dominuojanti), Vadyba (L02)
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji (profesinis bakalauras)
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (3 metai) Ištęstinė (4 metai)
Studijų programos apimtis kreditais	180
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Menų profesinis bakalauras

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS	4
2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS.....	12
2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA.....	13
2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS.....	15
2.5. DĖSTYTOJAI	17
2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI.....	20
2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS	22
III. REKOMENDACIJOS.....	24
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	26

I. IŽANGA

Ketinamos vykdyti koleginių studijų pirmosios pakopos programą *Strateginis dizainas*¹ (toliau – Programa), kurią numato įgyvendinti Socialinių mokslų kolegija (toliau – Kolegija), vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė. Išorinio vertinimo tikslas – atlikti studijų programos ir jos vykdymo kokybės analizę bei pateikti rekomendacijas studijų programai tobulinti. Vertinant Programą buvo remiamasi Kolegijos pateiktu ketinamos vykdyti studijų programos aprašu ir 2020 m. gegužės 5 d. vykusio ekspertų vizito į Kolegiją rezultatais (vizitas vyko nuotoliniu būdu dėl Covid-19 pandemijos apribojimų).

Programos aprašas su priedais ekspertų grupės nariams buvo pateiktas 2020 metų balandžio 8 dieną. Išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo ketinamos vykdyti studijų programos aprašo ir jo priedų nagrinėjimo. Programą vertinant vadovautasi studijas reglamentuojančiais įstatymais ir normatyviniais teisės aktais: Mokslo ir studijų įstatymu, Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168 patvirtintu Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašu (toliau – Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašas), Švietimo ir mokslo ministro 2015 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. V-924 patvirtintu Dizaino studijų krypties aprašu (toliau – Dizaino studijų krypties aprašas), SKVC direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-149 patvirtinta Ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodika (toliau – Metodika), kitais išoriniam vertinimui reikalingais dokumentais.

2020 m. gegužės 5 d. vyko ekspertų grupės nuotolinis vizitas į Kolegiją, kurio metu ekspertai susitiko su Kolegijos administracija, Programos aprašo rengimo grupe, numatomais Programos dėstytojais iš trijų Kolegijos padalinių (Klaipėdos, Vilniaus ir Kauno), socialiniais partneriais, susipažino su Kolegijos padalinių (Klaipėdos, Vilniaus ir Kauno) materialine baze (auditorijomis, biblioteka), virtualaus mokymo aplinka „E-Mokymas“. Vizito pabaigoje administracijos atstovai ir dėstytojai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės pastebėjimais ir apibendrinimais.

Iki vizito ir vizito metu Kolegija ekspertų grupės prašymu pateikė papildomą informaciją: Menų studijų krypties grupės dizaino studijų krypties specialistų profesinio poreikio tyrimą ir Kolegijos mokslo taikomosios veiklos krypties 2019-2021 m. planą.

Po vizito ekspertų grupė parengė ir 2020 m. birželio mėn. SKVC pateikė Programos vertinimo išvadų projektą, kuriame išskyrė rekomendacijas, į kurias Programos rengėjai turėjo atsižvelgti per 10 darbo dienų nuo projekto gavimo dienos, bei pateikti savo pastabas dėl projekte pastebėtų faktinių klaidų. 2020 m. birželio 19 d. ekspertų grupė gavo Programos rengėjų pateiktus Programos pataisymus pagrindžiančius dokumentus. Ekspertų grupė su jais susipažino ir pateikia galutines Programos vertinimo išvadas.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties visuomenės ir (ar) darbo rinkos poreikiams įvertinimas.*

Pateiktos vertinti ketinamos vykdyti studijų programos *Produkto dizainas* tikslas – „parengti aukštos kvalifikacijos kūrybingus, kritiškai mąstančius dizaino specialistus, gebančius savarankiškai ar bendradarbiaujant su savo ir kitų sričių specialistais bei užsakovais

¹ Pirminį ketinamos vykdyti studijų programos pavadinimą – *Produkto dizainas* – Socialinių mokslų kolegija, atsižvelgdama į ekspertų rekomendaciją, patikslino į *Strateginis dizainas*. Toliau tekste programos analizės dalyje išliko pavadinimas *Produkto dizainas*, kadangi, gavę programos pataisymus pagrindžiančius dokumentus, ekspertai programos analizės dalies nekeitė, o papildė ją („Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas“, pateikiama kiekvienos programos analizės dalies pabaigoje).

organizuoti ir valdyti kūrybinį procesą, eskizuoti, projektuoti, vertinti produkto dizaino objektus, kurti kokybiškus produkto dizaino projektus ir teikti dizaino paslaugas, atliepiant kliento poreikius ir naujausias dizaino tendencijas nacionalinėje ir tarptautinėse rinkose.“ Teigiama, jog Programos absolventas galėtų dirbti marketingo, fotografijos, reklamos, vizualinės raiškos, produkto pakuotės vizualizavimo ir kūrimo, produkto dizaino kūrimo profesinės veiklos srityje.

Kolegija programos tikslą formuluoja remiantis tendencijomis globaliu ir Europos mastu, kur įvardinamas augantis dizaino specialistų poreikis, strateginiais ES dokumentais ir atliktais tyrimais, kurie patvirtina, jog dizainas – vienas esminių šalies ekonomikos vertę kuriančių variklių. Lietuvos mastu remiamasi Lietuvos strateginių dokumentų analize, Lietuvoje veikiančių dizaino studijų programų pasiūla bei Kolegijoje 2019 m. gegužės - birželio mėnesiais atliktu kokybiniu profesinio poreikio tyrimu, kuriame dalyvavo apie 20 Lietuvoje įsikūrusių įmonių (savo veikloje naudojančių dizaino produktus ar paslaugas) atstovai, laisvai samdomi dizaineriai. Tyrimas atspindi, jog „Lietuvoje jaučiamas specialistų, gebančių generuoti produkto dizaino idėjas ir koncepcijas, projektuoti ir valdyti produkto dizaino objektus, vertinti produkto dizaino projektų paklausą, rentabilumą poreikis.“ Šiuo požiūriu Kolegija puikiai identifikuoja dizaino plėtros ir specialistų poreikio tendencijas.

Taip pat teigiama, jog Lietuvoje „kol kas nėra rengiami tokio pobūdžio produkto dizaineriai“, bei, kad „Produkto dizaino studijų programos Lietuvoje nėra“, argumentuojant, jog „Pagal užklausą „Produkto dizainas“ nebuvo rasta nei viena profesinio bakalauro studijų programa“. Tačiau šis teiginys nėra tikslus, kadangi pažvelgus į kai kurių Lietuvoje veikiančių studijų programų turinį (ne tik pavadinimą), galima identifiкуoti programas, kurios ruošia produkto dizaino specialistus (pvz.: tyrime įvardintos programos pavadinimu „Dizainas“), todėl Kolegijos pozicija šiuo klausimu yra neteisinga, tai kelia abejonių dėl siūlomos programos originalumo. Vizito metu kolegijos atstovų paprašius įvardinti tiksliau, kas tai yra „tokio pobūdžio“ dizaineriai, kolegijos atstovai atsakė, jog tai turėtų būti holistiškai mąstantys dizaineriai, gebantys apjungti įvairias žinias, kurti įvairių tipų produktų idėjas ir koncepcijas bei jas įgyvendinti, vykdyti dizaino projektus tarpdisciplininėse komandose. Įvardinamas absolvento profilis gana platus, atsargiai minima, jog absolventas turėtų gauti pradinis produkto dizaino gebėjimus bei juos toliau tobulinti ir gilinti pasirenkant konkrečią darbo sferą. Socialiniai partneriai daugiausiai mini dizainerio, gebančio suvokti verslo aplinką, poreikius ir tendencijas bei pasiūlyti rinkai pritaikomus ir konkrečioje rinkoje veikiančius dizaino sprendinius, taip pat mini, jog vienas iš didžiausių dizaino lauko iššūkių yra susikalbėjimo tarp verslo atstovų (vadybos) ir dizaino specialistų stoka.

Apraše Kolegija teigia, jog dizaino naudojimas Lietuvos versle ypatingai pastebimas maisto ir gėrimų pramonės įmonėse, technologinėse kompanijose, kosmetikos pramonės įmonėse, tekstilės pramonės įmonėse, medicinos srityje, baldų pramonėje – dizaino objektus kuriančiose įmonėse. Tačiau detaliau analizuojant dalykų studijų rezultatus (žr. detalų aiškinimą žemiau) išryškėjo produkto dizaino srities specialiųjų gebėjimų ugdymo (t.y. gebėjimo kurti daiktinės aplinkos objektus) trūkumas. Nuotolinio vizito Kolegijoje metu paklausus, kaip įsivaizduojamas absolventų kuriamas „produktas“, tiek aprašo grupė, tiek dėstytojai daugiausiai minėjo prekinį ženklą, pakuotes, skaitmeninius produktus (internetines svetaines, mobilias aplikacijas), produkto išvaizdos atnaujinimą ir jo pateikimą pasitelkiant programą dvimatėje ar trimatėje erdvėje to dizaino vizualizacijai, tačiau nekalbama apie realų produkto dizaino bei objektų kūrimą. Kai kurie socialiniai partneriai vizito metu minėjo ir daiktinio objekto kūrimo poreikį, tačiau dauguma taip pat kalbėjo apie reklaminių gaminių, pakuočių ir pan. poreikį.

Apibendrinant galima teigti, jog Kolegija yra pakankamai gerai identifikavusi dizaino specialisto poreikio tendencijas pasaulyje ir Lietuvoje, tačiau programos tikslas tik iš dalies atitinka studijų rezultatus ir darbo rinkos poreikius. Tuo pačiu Programos pavadinimas tik iš dalies atitinka – t.y. netiksliai atspindi – Programos turinį, todėl gali būti klaidinantis. Taip pat programoje vyrauja ne tik dizaino kryptis, stipriai išreikštos ir vadybos bei rinkodaros kryptys.

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties institucijos misijai, veiklos tikslams ir strategijai įvertinimas.*

Nuotolinio vizito metu Administracijos atstovai teigė, kad Kolegijos strategijoje numatytas naujų studijų programų vystymas Menų studijų krypties grupėje. Programos apraše teigiama, taip pat ir susitikimo su Administracijos atstovais metu minėta, kad jau vykdoma Menų studijų krypties grupės, medijų meno studijų krypties studijų programa *Video kūryba ir medijos* tapo atspirtimi kuriant Programą *Produkto dizainas – Video kūryba ir medijos* pasitarnaujanti menų studijoms būtina materialine studijų baze (įsigyta įranga, technika, priemonės, pritraukta nemažai aukštos kompetencijos menų studijų krypties grupės specialistų). Kolegija vykdo ir *Marketingas ir reklamos kūrimas* studijų programą. Kolegijos teigimu, vykdant šią studijų programą buvo pastebėta, jog ji neatliepia dalies studijuojančiųjų poreikio – žinias gilinti produkto ir pakuotės dizaino, vizualinės raiškos, ženklodaros srityse. Socialiniai partneriai teigia, jog jaučiamas ypatingas produkto dizaino specialistų poreikis. Siekdama užtikrinti paklausių specialistų ugdymą, Kolegija akreditavimui teikia naują *Produkto dizaino* Programą.

Produkto dizaino Programos tikslas ir studijų rezultatai siejasi su Kolegijos misija, veiklos tikslais ir strategija, kuria siekiama atverti ir suteikti žmonėms mokymosi visą gyvenimą galimybes, puoselėti jų intelektualines ir kūrybines galias, skatinti saviugdą ir savišvietą, parengti sėkmingai profesinei karjerai ir atsakingam, pilietiškam bei doram gyvenimo keliui.

Galima teigti, jog programos tikslas ir studijų rezultatai atitinka institucijos veiklos tikslams ir strategijai.

- *Programos atitikties teisės aktų reikalavimams įvertinimas.*

Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašo 9 p. teigiama, jog „Pirmosios pakopos programos apimtis gali būti 180, 210 arba 240 studijų kreditų“ , iš jų „krypties studijų (įskaitant praktiką ir baigiamojo darbo rengimą) rezultatams pasiekti paprastai skiriama ne mažiau kaip 120 kreditų; bendra numatytų praktikų apimtis turi sudaryti: [...] koleginių – ne mažiau kaip 30 kreditų (koleginėse studijose praktinis rengimas turi sudaryti ne mažiau kaip trečdalį programos apimties); baigiamajam darbui (projektui) arba baigiamajam darbui (projektui) ir baigiamiesiems egzaminams (krypties aprašuose nustatytais atvejais), turi būti skiriama: [...] koleginių – ne mažiau kaip 9 kreditai [...]“. Šiuo atžvilgiu Programa atitinka reikalavimus – Programos apimtis – 180 studijų kreditų, krypties studijų dalykai sudaro 152 studijų kreditus, bendra praktikų apimtis – 33 studijų kreditai, baigiamasis darbas – 9 studijų kreditai.

Koleginėse studijose praktinis rengimas turi sudaryti ne mažiau kaip trečdalį programos apimties – ne mažiau kaip 60 studijų kreditų. Suskaičiavus programoje praktiniams užsiėmimams skirtą laiką (991 val.) , tai sudarytų tik apie 37 studijų kreditus, nes čia 1 studijų kreditas=26,6 val. Tačiau jei pridėtume praktikų savarankiško darbo valandas (manant, kad jos visos praktinės) – 872 val. – gautume iš viso 70 studijų kreditų. Apraše teigiama, jog “Visam praktiniam mokymui, įskaitant praktinius užsiėmimus, mokomąją bei baigiamąją profesinės veiklos praktikas, skiriama apie 50% studijų programos apimties“; pagal šį teiginį – dalis savarankiško darbo skiriama praktiniam rengimui. Pagal Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašo p. 21.1., pirmosios pakopos studijų programos kontaktinio darbo (įskaitant nuotolinį) apimtis turi būti ne mažesnė kaip 20 procentų, o tiesiogiai dalyvaujant dėstytojams ir studentams (ne nuotolinis kontaktinis darbas) – ne mažiau kaip 10 procentų, studento savarankiško darbo apimtis turi būti ne mažesnė kaip 30 procentų, jeigu krypties apraše nenustatyta kitaip. Šiuo atveju Programoje savarankiško darbo apimtis siekia 64 proc.. Pastebimas neatitikimas su Programos aprašu, kuriame teigiama, jog, “Studijų krypties ir studijų krypties žinių gilinimo dalykuose kontaktinis darbas sudaro apie 50 proc., likęs laikas skiriamas savarankiškam darbui“.

Bet kokiū atveju, galima teigti, jog Programos planas atitinka teisės aktų reikalavimus.

- *Programos studijų tikslų, studijų rezultatų, mokymo (-si) ir vertinimo metodų suderinamumo įvertinimas.*
- *Programos dalykų (modulių) visumos, užtikrinančios studento nuoseklių kompetencijų ugdymą(-si) įvertinimas.*

Suformuluotas programos tikslas atitinka Dizaino studijų krypties aprašo 11 punkte pateikiamą dizaino studijų krypties sampratą, tik 11.4. papunktyje pabrėžiama „Kurti kokybiškus dizaino produktus ir teikti paslaugas, motyvuotai pateikti savo sprendimus ir idėjas projektine kalba“. Tuo tarpu Programos apraše pastebimas susitelkimas į „Projektą“, o ne į „Produktą“. Tai atsispindi ir Studijų plane bei dalykų aprašuose – akcentuojamas projektas, dizainas egzistuojančiam produktui, bet ne pats produkto dizainas.

Apraše suformuluoti studijų rezultatai ne visur atitinka Dizaino studijų krypties apraše įvardintus būtinus koleginių studijų rezultatus – Žinios ir jų taikymas (pasigendama 20.1.2. „Geba taikyti[...] naujausias technologijas ir įrangą praktiškai įgyvendinant idėją.“); Specialieji gebėjimai (pateiktuose dalykų aprašuose pasigendama „20.3.2. Geba [...] įgyvendinti praktinius dizaino projektų reikalavimus[...], 20.3.6. Geba demonstruoti [...] technologinius įgūdžius praktinėje veikloje.“ Nors apraše prie šių gebėjimų išskiriami – produkto dizaino objekto koncepcija, eskizavimas, suprojektavimas, gebėjimas numatyti įgyvendinimo būdus – studijų rezultatai to neatspindi.

Toliau, remiantis Programos aprašo 2 priede pateiktais dalykų aprašais, pateikiami studijų krypties dalykai, kuriuose norėtųsi aptikti daugiau su produkto dizaino išvystymu ir realizavimu susijusių elementų:

- *Dizaino pagrindai.* Visiškai pagrįstai I semestro studijų dalyko turinyje analizuojami komponavimo pagrindai, forma, spalva, tipografikos pagrindai, teksto ir vaizdo sąsaja; atliekamas praktinis darbas ir čia jau prašoma pritaikant šriftą sukurti simbolį ar firmos ženklą pasirinktai tikslinei grupei. Praktinio darbo vertinimo svoris, ekspertų grupės manymu, šiame modulyje turėtų būti didesnis nei 25 proc.
- *Medžiagotyra ir gamybos procesai (IV sem.).* Turinyje prie užduočių numatomas studijų medžiagos rinkimas ir analizė, mokslinės literatūros studijavimas, praktinis objektų technologinių specifikacijų nagrinėjimas ir lyginamoji analizė; prie turininio vertinimo kriterijų išskirti – savarankiškas darbas, kur studentas savarankiškai aprašo kuriamo produkto kriterijus taikant šiuolaikines medžiagas bei išsamiai aprašo gamybos procesus produkto kūrimui. Vertinimo svoris – 30 proc.. Medžiagos ir technologijų pritaikymo produkto kūrimui nėra. Trūksta šių gebėjimų (žr. kas vertinama.): 20.1. Žinios ir jų taikymas: 20.1.2. Geba taikyti žinias [...]naudoti naujausias technologijas ir įrangą praktiškai įgyvendinant idėją; 20.3. Specialieji gebėjimai: 20.3.2. Geba [...] įgyvendinti praktinius dizaino projektų reikalavimus konkrečiose profesinės veiklos srityse; 20.3.6. Geba demonstruoti teorines žinias bei technologinius įgūdžius praktinėje veikloje. Galėtų būti išskirtas – produkto dizaino maketavimas, prototipų gamyba, pritaikant, išbandant tam tinkančias medžiagas.
- *Projektavimas ir technologijos (IV sem.).* Studijų dalyko turinys aktualus, tačiau „Pasirinkto naujo produkto dizaino projektas“ pateikiamas MS Word formatu bei pristatant žodžiu (MS PowerPoint); vertinimo svoris – tik 25 proc., turėtų būti didesnis. Trūksta šių gebėjimų (žr. kas vertinama): 20.1. Žinios ir jų taikymas: 20.1.2. Geba taikyti žinias [...]naudoti naujausias technologijas ir įrangą praktiškai įgyvendinant idėją; 20.3. Specialieji gebėjimai: 20.3.2. Geba [...] įgyvendinti praktinius dizaino projektų reikalavimus konkrečiose profesinės veiklos srityse; 20.3.6. Geba demonstruoti teorines žinias bei technologinius įgūdžius praktinėje veikloje. Galėtų būti išskirtas – produkto dizaino maketavimas, prototipų gamyba.

- *Produkto dizaino projekto kūrimas ir valdymas* (III sem.). Jau ir anotacijoje pateikiama, jog bus lavinami studentų kūrybiniai, organizaciniai bei verslumo įgūdžiai, tačiau turinyje ir užduotyse akcentuojamas tik organizavimas ir verslumas.
- *Pakuočių dizaino projektas* (V sem.). Čia jau vyksta su dizainu susiję procesai – dizaino detalizavimas: spalvos, formos sprendimai, projektavimas ir maketavimas, dizaino projekto brėžinys, išpildymas konkrečioje medžiagoje, tačiau ne produkto dizaino, o dizaino produktui); Studijų dalyko rezultatas – „Gebės savarankiškai sukurti produkto dizaino pakuotę 3D formatu“, tačiau Vertinimo strategijoje ir kriterijuose numatytas Darbų aplanko (portfolio) pristatymas, kuris vertinamas tik 30 proc. Galėtų būti išskirtas – produkto dizaino pakuotės maketavimas, prototipų gamyba.
- *Gaminio dizaino projektas* (V sem.). Čia vyksta su produkto dizainu susiję procesai - dizaino detalizavimas: spalvos, formos sprendimai, projektavimas ir maketavimas, dizaino projekto brėžinys, išpildymas konkrečioje medžiagoje. Studijų dalyko rezultatas – „Gebės savarankiškai sukurti gaminio dizainą 3D formatu“, tačiau Vertinimo strategijoje ir kriterijuose numatytas Darbų aplanko (portfolio) pristatymas vertinamas tik 30 proc.. Galėtų būti išskirtas – dizaino produkto maketavimas, prototipų gamyba.
- *Ekodizainas* (V sem.). Aktualus dalyko turinys, tačiau akcentuojama tik pakavimo dizainas ir pakuotės gamyba, reklama. Atliekamas projektinis darbas, kurio vertinimo svoris – tik 25 proc..
- *Aplinkosauga*. Akcentuojamas gebėjimas identifikuoti aplinkosauginių teisės normų paskirtį ir specifiką ir jas taikyti konkrečiose situacijose dizainu užsiimančiose įmonėse.
- *Mokomoji profesinės veiklos praktika* (III sem.). Turinys – studentas atlieka mokomosios praktikos metu pavestas užduotis siekiant studijų rezultatų įgyvendinimo. Reikėtų tikslinti šio dalyko tikslą, nes iš dabartinės formuluotės sudėtinga susidaryti nuomonę, kas yra produkto dizainas programos rengėjams.
- *Baigiamoji profesinės veiklos praktika* (VI sem.). Studentas atlieka baigiamosios praktikos metu pavestas užduotis, siekiant studijų rezultatų įgyvendinimo – analogiška pastaba.
- *Baigiamasis darbas* (VI sem.). Turinys – Produkto dizaino projekto parengimas. Studentas parengia produkto dizaino projektų reikalavimus atitinkantį išskirtinės kokybės produkto dizaino objekto projektą. Būtina, kad šis projektas apimtų ir produkto realizaciją.

Programos apraše teigiama, jog „Darbo rinkoje savo profesinę veiklą sėkmingai realizuotų produkto dizaino specialistai, gebantys generuoti produkto dizaino idėjas ir koncepcijas, eskizuoti produkto dizaino objektus, tikslingai taikyti meninės raiškos priemones, naujai atsirandančias medijas bei inovatyvias technologijas, gebantys suprojektuoti produkto dizaino objektus ar jų sistemas, įvertinti produkto dizaino projektų paklausą, rentabilumą, gamybos technologijas.“ (cit.) Apraše taipogi teigiama, jog modulių visuma užtikrina nuoseklų kompetencijų ugdymą (-sį) dizaino kūrime produktui pristatyti, o pacituotoje Aprašo vietoje įvardinta daugiau siekiamų kompetencijų. Kaip minėta, ypač pasigendama produkto specialiųjų gebėjimų sąsajų su studijų rezultatais ir jų vertinimu.

Dizaino studijų krypties apraše teigiama, jog koleginių studijų žinių taikymo rezultatai yra: “20.1.2.Geba taikyti žinias ir gebėjimus krypties ir tarpdalykinėse studijose, profesinėje veikloje, kūrybiškai naudoti vizualines raiškos priemones, naujausias technologijas ir įrangą praktiškai įgyvendinant idėją;” taip pat studijos turėtų ugdyti specialiuosius gebėjimus, susijusius su projektų praktiniu įgyvendinimu: “20.3.6. Geba demonstruoti teorines žinias bei technologinius įgūdžius praktinėje veikloje; 20.3.7. Geba taikyti menines raiškos priemones, naujai atsirandančias medijas bei inovatyvias technologijas, naujoves kūryboje, dizaino praktikos projektuose”. Programa teikiama vertinimui ir akreditavimui pavadinimu “produkto dizainas”, tokiu atveju šios studijų programos dalykai turėtų ugdyti specialiuosius gebėjimus taikyti menines ir technologines priemones produkto dizaino praktinėje veikloje bei praktikos

projektuose; turėtų ugdyti gebėjimus taikyti naujausias technologijas ir įrangą praktiškai įgyvendinant produkto dizaino idėją.

Programos apraše teigiama, jog bus ugdomi specialieji gebėjimai, susiję su projektų praktiniu įgyvendinimu. Nurodoma: *“Įgyvendinant praktinius produkto dizaino projektų reikalavimus geba valdyti išskirtinės kokybės produkto dizaino objekto projektus, atsižvelgiant į technologinius ir gamybinius pajėgumus organizuoti produkto dizaino objekto parengimą gamybai, užtikrinti produkto konkurencingumą, suvokiant dizaino krypties savitumus bei sąsajas su kitomis meno kryptimis.”* (cit. Aprašo 1 lentelė, specialieji gebėjimai). Tačiau šioje gebėjimų aprašymo formuluotėje labiau pabrėžiamas vadybinis dizaino objektų projektų organizavimo ir valdymo gebėjimas, bet ne gebėjimas kurti ir techniškai įgyvendinti pačius dizaino produktus, t.y. taikyti menines priemones bei naujausias technologijas ir įrangą praktiškai įgyvendinant produkto dizaino idėją. Tai atspindi ir su šių gebėjimų aprašymu siejamų dalykų turinys – pavyzdžiui, Aprašo 1-oje lentelėje, Specialiųjų gebėjimų dalyje įvardijama 17-ka dalykų, kurie turėtų ugdyti specialiuosius gebėjimus, susijusius su produkto dizaino kūrimu ir praktiniu įgyvendinimu: *Dizaino pagrindai, Ekonomikos ir vadybos pagrindai, Verslumas ir kūrybiškumas, Marketingo pagrindai, Kompiuterinė grafika ir dizainas, Tipografika, 3D modeliavimas, Projektavimas ir technologijos, Medžiagotyra ir gamybos procesai, Produkto dizaino projekto kūrimas ir valdymas, Aplinkosauga, Teisės pagrindai, Intelektinės nuosavybės teisė ir duomenų apsauga, Baigiamoji profesinės veiklos praktika, Baigiamasis darbas*, iš kurių 7-i dalykai pagal jų tikslą galėtų būti siejami su praktiniu produkto dizaino kūrimo ir techninio įgyvendinimo gebėjimų ugdymu: *Dizaino pagrindai, 3D modeliavimas, Projektavimas ir technologijos, Medžiagotyra ir gamybos procesai, Produkto dizaino projekto kūrimas ir valdymas, Baigiamoji profesinės veiklos praktika, Baigiamasis darbas*.

Pažvelgus detaliau į šių 7-ių dalykų turinį, pastebima, jog ties turiniais vertinimo kriterijais tik maža dalimi numatoma įvertinti sukurtus produktus, apčiuopiamus prototipus, t.y., rezultatus, atspindinčius gebėjimą kurti ir techniškai įgyvendinti dizaino produktus. Ties turiniais vertinimo kriterijais praktinio darbo rezultatų įvertinimo svoris sudaro tik nedidelę dalį, pvz.: *Dizaino pagrindai; Projektavimas ir technologijos* – tik 25 proc., kai tuo tarpu teorinių rezultatų (testo ir galutinio egzamino) vertinimo svoris sudaro 75 proc.. Be to, praktinio darbo (kuris turi ir taip mažą svorį vertinime) atsiskaitymo forma daugelyje dalykų pateikiama MS Word formatu (Pvz.: *Projektavimas ir technologijos*). MS Word formatu pateikiamas rezultatas yra teorinės užduoties rezultatas, tai nėra projektavimo, produkto dizaino kūrimo ir techninio įgyvendinimo gebėjimus ugdančios užduoties rezultatas.

Kiti dalykai:

- *Medžiagotyra ir gamybos procesai* - visi vertinami rezultatai yra teorinio pobūdžio, nurodoma, jog “studentas aprašo kuriamo produkto kriterijus”; egzamino metu atsako į pateiktus testo ir atvirus klausimus ir išsprendžia “praktines užduotis”. Tarp vertinamų rezultatų “praktinės užduotys” yra aprašomos arba išsprendžiamos, vėlgį – tai yra teorinio pobūdžio rezultatas, tai nėra prototipas, bandomasis maketas, kuris leistų remiantis praktiniu studento pasiektu rezultatu įvertinti jo praktinius projektavimo gebėjimus.
- *3D modeliavimas* - užduotys skirtos suteikti produkto vizualizavimo įgūdžius, kas gali padėti produkto kūrimo stadijoje, tačiau tikslė minima, jog 3D naudojama tik vizualizavimui, ne projektavimui ir prototipų gamybai, t.y., dalykas pagal aprašytą tikslą nėra siejamas su techniniu produkto dizaino idėjos įgyvendinimu. Ties vertinimo kriterijais nurodoma, jog vertinama 50 proc. praktinės užduotys (objekto vizualizacijos), 50 proc. sudaro teorinis egzaminas. Nors šio dalyko vertinime praktinėms užduotims, susijusioms su projekto kūrimu ir projektavimu, yra teikiama daugiau svorio, vis tik: 1) teorinis atsiskaitymas – galutinis egzaminas – sudaro pusę vertinimo svorio; 2) vertinami praktiniai rezultatai – vizualizacijos, t.y., grafinis projekto vaizdas, ne 3D spausdinimo technologija atliktas maketas ar pan. Dalykas ugdys techninius vizualizavimo gebėjimus.

- *Produkto dizaino projekto kūrimas ir valdymas* – dalykas ugdo vadybines produktų vystymo ir projektų valdymo kompetencijas, ne dizaino (vertinama – organizavimo ir vadybos lygis, verslumas). Ties vertinimo kriterijais nurodoma, jog vertinami tik teoriniai rezultatai: probleminių klausimų atsakymai, teorinių žinių ir principų pritaikymas savarankiškame projekte, teorinis testas; praktiniai dizaino kūrimo ir techninio produktų įgyvendinimo gebėjimai nevertinami. Iš esmės koreguotinas dalyko pavadinimas (tuo pačiu ir tikslas), kadangi “projekto kūrimas” yra neprofesionalus terminas, t.y. kurti galima produktą, o projektą galima planuoti, valdyti, vykdyti, terminas “kurti” šiuo atveju nenaudojamas, todėl tiek pavadinime, tiek tikslu reikėtų taisyti, pvz.: “susipažinti su produkto dizaino kūrimo ir dizaino projektų valdymo principais”, pavadinimas gali būti “produkto dizaino projektai ir jų valdymas” ar “produkto dizaino projektų valdymas”.
- *Baigiamoji profesinės veiklos praktika* – teigiama, jog šis dalykas padės studijų metu įgytas teorines žinias integruoti profesinėje veikloje bei įgyti praktinio darbo įgūdžių. Vertinimo svoris: 50 proc. – praktikos rezultatai (atliekamos projektavimo užduotys), 50 proc. – praktikos ataskaita, t.y. 50 proc. praktiniai / 50 proc. teoriniai rezultatai.
- *Baigiamasis darbas* – teigiama, jog šis dalykas padės sieti teorines žinias ir praktinius gebėjimus, parodyti, kaip diplomantas yra pasirengęs profesinei veiklai.

Pastebima, jog ženkliai trūksta studijų dalykų turininių vertinimo kriterijų, siejamų su praktiniu produktų kūrimu, prototipų gamyba, projektavimu ir įgyvendinimu; pasigendama realių produktų kūrimo, eksperimentavimo ir prototipų gamybos užduočių (t.y. meninių ir technologinių priemonių taikymo dizaino praktikos projektuose). Vizito metu buvo teigiama, jog atsiskaitymai planuojami organizuoti meno darbų peržiūrų forma, tačiau dalykų aprašuose kaip galutinė atsiskaitymo forma nurodomas teorinis egzaminas (50 proc. vertinimo svorio). Taip pat vizito metu kolegijos atstovai (aprašo rengimo grupė ir dėstytojai), paklausti, kaip jie apibrėžtų “produktą”, kuri turėtų gebėti kurti ir įgyvendinti absolventai, teigė, jog produktą suvokia gana plačiai, tai gali būti ir logotipas, prekinis ženklas, mobili aplikacija, animacija, pakuotė (dažnai minima), tačiau nebuvo paminėta, jog absolvento kuriamas rezultatas – produktas – tai ir daiktinės aplinkos objektas, turintis tam tikrus techninius ir ergonominius reikalavimus. Ženkliai pastebima, jog produktas suvokiamas daugiau kaip rinkodarinė priemonė, vizualizacija, reklaminiams siekiams įgyvendinti reikalingas produktas. Produktas daugeliu atvejų suvokiamas kaip „Projektas ir jo valdymas“ (vadybinė pozicija).

Apibendrinant galima teigti, jog Programoje trūksta studijų tikslų, studijų rezultatų, mokymo (-si) ir vertinimo metodų suderinamumo – studijų plane išvardinti dalykai specialiųjų produkto dizaino kūrimo ir techninio įgyvendinimo gebėjimų nesuteiks, o tai yra vienas iš svarbiausių produkto dizaino specialiųjų gebėjimų. Kolegija numato, jog visus praktinius produktų kūrimo ir įgyvendinimo įgūdžius studentai turėtų įgauti praktikos metu, kuri atliekama pas socialinius partnerius, t.y. kolegija planuoja suteikti daugiau teorines žinias, susijusias su dizaino kūrimu ir projektų vadyba, tačiau neprisiima atsakomybės dėl praktinių – produkto dizaino kūrimo ir techninio įgyvendinimo – gebėjimų ugdymo. Tarp studijų dalykų nėra numatyta ergonomika, todėl absolventai turės sunkumų kuriant sprendimus žmogaus aplinkai. Dėl išvardintų trūkumų nėra užtikrinamas produkto dizaino specialiųjų gebėjimų suteikimas, todėl galima teigti, jog Programos dalykų (modulių) visuma neužtikrina studento nuoseklaus kompetencijų ugdymo. Dėl šios ir daugelio kitų aukščiau išvardintų priežasčių galima teigti, jog Programos pavadinimas Produkto dizainas neatspindi tikrojo programos turinio, taigi gali būti klaidinantis. Taip pat Programa ir joje siekiami studijų rezultatai turi ženklų ryšį su vadybos ir rinkodaros studijų kryptimis, t.y., galima teigti, jog Programoje numatomos studijos skirtos susietiems dviejų ar daugiau kryptių studijų rezultatams pasiekti.

- *Galimybių studijuojantiems individualizuoti programos struktūrą atsižvelgiant į asmeninius mokymosi tikslus bei numatytus studijų rezultatus įvertinimas.*

Programos apraše teigiama, kad „Studentams suteikiama galimybė rinktis pasirenkamųjų studijų dalykus, skirtus tarpkryptinėms studijoms ir bendrosioms kompetencijoms lavinti. Numatyta pasirenkamųjų studijų dalykų apimtis – 12 kreditų. [...] Studentai galės rinktis iš tokių krypties studijų dalykų kaip *Audiovizualinio produkto kūrimas* arba *Multimedija ir animacija*, *Pakuočių dizaino projektas* arba *Gaminio dizaino projektas*; *Eko dizainas* arba *Aplinkosauga*. Pasirinkdami iš 6 siūlomų studijų krypties žinių gilinimo dalykų studijuojantieji galės sukaupti 15 kreditų.“ Tai atsispindi ir studijų plano skaičiuoklėje, tad *galima teigti, jog galimybės studentams individualizuoti programos struktūrą yra sudaromos.*

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas studijų programa pakoreguota iš vienos krypties (P02 Dizainas) į tarpkryptinę P02 Dizainas (pagrindinė kryptis) ir L02 Vadyba, pakeistas programos pavadinimas į „Strateginis dizainas“, siekiant, kad pavadinimas tiksliau atspindėtų Programos ir studijų dalykų turinį bei siekiamus studijų rezultatus. Atitinkamai pakoreguotas studijų programos poreikio pagrindimas apraše.

Atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas, Programos rengėjai peržiūrėjo ir papildė Studijų planą naujai parengtu studijų dalyku „Ergonomika ir žmogiškieji veiksniai“, kuris pakeis ankstesniame Programos apraše pateiktą, I-ajame semestre numatytą 5 kreditų dalyką „Verslumas ir kūrybiškumas“. Naujai parengto dalyko integracija į Studijų planą bei vertinimo strategija ir kriterijai užtikrins dizaino praktinių užduočių realizaciją jau nuo I-ojo semestro.

Atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas, siekiant atliepti pamatinius dizaino studijų krypties studijų rezultatus (žinios ir jų taikymas, specialieji gebėjimai), parinkti adekvačius studentų pasiekimų vertinimo metodus, teikiant pirmenybę praktiniam, techniniam produkto dizaino kūrimui ir įgyvendinimui, taip pat - vertinimo formas ir svorius, programos rengėjai peržiūrėjo ir dalinai atnaujino programos aprašo 2 priedą (studijų dalykų aprašus). Studijų dalykų „Dizaino pagrindai“, „Projektavimas ir technologijos“, „Pakuočių dizaino projektas“, „Gaminio dizaino projektas“, „Ekodizainas“ vertinimo strategijoje ir kriterijuose matomas iki 40-50 proc. padidintas praktinio darbo užduočių vertinimo svoris. Studijų dalykų „Medžiagotyra ir gamybos procesai“, „Pakuočių dizaino projektas“, „Gaminio dizaino projektas“ atnaujintuose turininiuose vertinimo kriterijuose matoma maketavimo, prototipavimo praktinių užduočių integracija. Studijų dalykų „Mokomoji profesinė praktika“, „Baigiamoji profesinė praktika“, „Baigiamasis darbas“ aprašuose matomi atnaujinti Studijų dalykų tikslai, kur išskirta „sukurti produkto maketą ir prototipą“, „projektas apima ir produkto projekto realizaciją“. Taip pat pakoreguotas dalyko „Produkto dizaino projekto kūrimas ir valdymas“ pavadinimas į „Produkto dizaino projektų valdymas“, kuris tiksliau atspindi pateiktą dalyko turinį. Taip pat pažymėtina, kad nors ekspertai buvo rekomendavę dizaino (pagrindinės krypties) studijų dalykų aprašuose kaip galutinę atsiskaitymo formą aiškiai nurodyti meno darbų peržiūrą, tai atnaujintuose studijų dalykų aprašuose nėra aiškiai matoma, nors dalyje dalykų ir pakoreguota iš „Egzaminas“ į „Egzaminas/viešas darbo pristatymas“. Pateikto Programos aprašo 2 lentelėje Programos rengėjai dar išskiria „Kūrybinių darbų peržiūras“, „Tarpines peržiūras“, kurios nėra minimos studijų dalykų aprašų (aprašo 2 priede) vertinimo strategijoje ir kriterijuose. Galima buvo pasirinkti vieningą įvardijimo formą, pavyzdžiui, kaip įvardinta studijų dalyke „Tipografika“: „Egzaminas/galutinė vieša darbų peržiūra“.

Pagrindinės srities stiprybės:

- 1. Kolegija yra gerai identifikavusi dizaino specialisto poreikio tendencijas pasaulio, Europos ir Lietuvos mastu.*
- 2. Platus socialinių partnerių ratas, kurie patvirtina dizaino specialistų poreikį ir aktyvų įsitraukimą ir bendradarbiavimą studijų procese.*

3. Galimybės studentams individualizuoti programos struktūrą.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Dizaino krypties studijų dalykų aprašų vertinimo strategijoje ir kriterijuose trūksta aiškiau suformuluotų ir vieningai pristatytų atsiskaitymo formų, tokių kaip „Tarpinės darbų peržiūros“, „Galutinės viešos darbų peržiūros“.

2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS

- *Aukštosios mokyklos vykdomos mokslo (meno) veiklos lygio pakankamumo su studijų kryptimi susijusioje mokslo (meno) kryptyje įvertinimas.*

Mokslo taikomoji veikla apima Kolegijoje vykdomus tyrimus, publikacijas, konferencijų, seminarų, parodų bei kitų renginių, kvalifikacijos tobulinimo kursų organizavimą, ekspertinę veiklą, konsultacijas šalies ir užsienio institucijoms. Per 2017 – 2018 m. ataskaitinį laikotarpį Kolegijoje buvo deklaruota 298.721,45 Eur suma už MTEP veiklos vykdymą. Pagal Kolegijos mokslo veiklą 2017-2019 m. ataskaitą, Kolegijos mokslo (meno) veiklos vykdomos meno, fotografijos tematikose; nacionaliniai projektai vykdomi kūrybiškumo, verslumo tematikose, tarptautiniai – e-mokymų, karjeros ugdymo, kokybės užtikrinimo tematikomis. Vizito metu kolegijos atstovai minėjo „Verslo iššūkio“ projektą kaip sėkmingiausią projektinį atvejį, tačiau taip pat minima, jog šio iššūkio metu yra kuriamos verslo idėjos, kai kuriais atvejais – prekinis ženklas, kas nėra *Produkto dizainas*. Tyrimai, publikacijos skelbiamos etninės kultūros, kūrybos, švietimo, žmogiškųjų išteklių valdymo tematikose, dizaino tematikų mokslo publikacijos neliečia. Užsakomoji veikla daugiausiai vykdoma komunikacijos srityje. Iš pateiktų dokumentų ir atsakymų vizito metu matoma, jog Kolegija mokslo (meno) veiklą, susijusią būtent su produkto dizaino tematika, nevykdo. Kolegijos 2019-2021 m.m. mokslo strategijoje yra įvardinamos dizaino krypties tematikos: „Produkto dizaino ir vizualinės raiškos inovacijos šiandieninėse rinkose“, „Dizaino sprendinių integracija į vartojimo kultūrą“, „Eko technologijų taikymas produkto dizaino kūrime“. Tačiau pastebėtina, jog 2019 m. mokslo (meno) veiklą šiomis tematikomis nevykdyta. Tai reiškia, jog daugiau negu per metus Kolegijai nepavyko įgyvendinti mokslo strategijoje užsibrėžtų tikslų dizaino kryptyje, todėl panašu, kad imamas nepakankamų priemonių dėl MTEP dizaino kryptyje vystymo (pvz.: bendradarbiavimas su patirtį dizaino MTEP veiklose turinčiais partneriais skirtinguose miestuose ir pan.).

Apibendrinant galima teigti, jog ilgalaikėje perspektyvoje Kolegija siekia vykdyti mokslo (meno) veiklas dizaino kryptyje, tačiau kol kas patiria sunkumų įgyvendinant mokslo (meno) veiklos strategiją dizaino kryptyje. Kadangi Kolegija kol kas nevykdo dizaino krypties studijų, šiuo metu tiesiogiai su produkto dizainu susijusios mokslo (meno) kompetencijos Kolegijoje nėra, pastebimos tik jos užuomazgos, daugiau susijusios ne su produkto dizaino, o su prekinio ženklo vystymo projektais. Jeigu Kolegija nesiims skubių priemonių šių kompetencijų plėtoti ir tiesiogiai sieti su Programa, tai gali kelti rimtų iššūkių kokybiškam Programos įgyvendinimui bei užsibrėžto Programos tikslo ir numatytų studijų rezultatų pasiekimui.

- *Studijų turinio susiejimo su naujausiais mokslo, meno ir technologijų pasiekimais įvertinimas.*

Apraše teigiama, jog Kolegijoje studijos integruoja naujausius mokslo (meno) ir technologijų pasiekimus, jose sudaromos sąlygos studentų gebėjimams ugdyti mokslo (meno) veiklas: skatinamas studentų mokslis; visose studijų programose dėstomas studijų dalykas „Tyrimų metodologija“, dalis studentų su baigiamojo darbo tematika kartu su dėstytojais dalyvauja mokslo taikomojoje veikloje; kiti baigiamuosius darbus rengia vykdydami socialinių dalininkų užsakytus taikomojo pobūdžio projektus, taip pat organizuojama studentų mokslinė konferencija, kurioje studentai pristato savo mokslinius darbus. Vizito metu

pokalbiuose su administracija, aprašo rengimo grupė, dėstytojais ir socialiniais partneriais buvo matyti, jog Kolegija aktyviai bendradarbiauja su verslu vykdydama verslo iššūkius, kurie yra integruojami studijų procese.

Apibendrinant galima teigti, jog Kolegijoje studijos integruoja naujausius mokslo (meno) ir technologijų pasiekimus, tačiau, kaip jau minėta, mokslo (meno) veiklas, tiesiogiai susijusias su dizaino kryptimi, Kolegija tik pradeda vykdyti arba ketina vykdyti, mėgindama sieti jas su produkto dizaino studijų turiniu.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Atsižvelgdama į ekspertų rekomendacijas „pateikti preliminarias bendradarbiavimo sutartis su partneriais, turinčiais patirties dizaino krypties MTEP veiklose Klaipėdoje, Vilniuje ir Kaune (visuose miestuose bent po vieną bendradarbiavimo sutartį) dėl bendradarbiavimo vykdant konkrečius mokslo (meno) projektus dizaino kryptyje, kurių pradžia vėliausiai nuo 2020 m. rugsėjo“, Kolegija pateikė bendradarbiavimo sutartis su 7-iomis verslo įmonėmis Klaipėdoje, Vilniuje ir Kaune. Pastebėtina, kad sutartys yra daugiau bendrojo pobūdžio, jose nenumatomas konkrečių MTEP projektų vykdymas; Programos apraše teigiama, jog numatoma bendradarbiavimo pradžia – 2020 m. birželio–rugsėjo mėn., tačiau sutartyse konkrečių veiklų pradžios data neatsispindi.

Atsižvelgiant į ilgalaikes ekspertų rekomendacijas, Kolegija numato bendradarbiavimą su Lietuvos ir užsienio aukštojo mokslo institucijomis, ketina dalyvauti vietinių ir tarptautinių dizaino krypties asociacijų veikloje.

Pagrindinės srities stiprybės:

- 1. Kolegija yra didžiausią Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos finansavimą gaunanti privati kolegija Lietuvoje už MTEP rezultatus 2020 m. Taip pat Kolegija planuoja teikti paraišką papildomam finansavimo pritraukimui iš 2021-2027 m. finansavimo periodo (ES parama, "Europos Horizontas", Baltic Sea Region, H2020, MITA, LVPA finansavimo mechanizmų, ŠMSM MTEP komercializavimo kolegijoms biudžetavimo).*
- 2. Numatomas bendradarbiavimas su Lietuvos ir užsienio aukštojo mokslo institucijomis, kurios turi MTEP patirties dizaino srityje, bei numatoma plėsti dalyvavimą vietinėse ir tarptautinėse dizaino krypties asociacijose.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

- 1. Kolegijos 2019-2021 m. mokslo (meno) strategijoje dizaino tematikos įvardijamos kaip strateginės, tačiau 2019 m. mokslo (meno) veiklos šiomis tematikomis vykdytos ribotai. Todėl kolegija turėtų skirti joms ypatingą dėmesį ir imtis priemonių mokslo (meno) kompetencijų dizaino kryptyje plėtojimui ir siejimui su Programa.*
- 2. Būtina MTEP veikloms dizaino kryptyje skirti didelį dėmesį ne tik vykdant užsakomuosius projektus su verslu, bet ir siekiant aktyvesnio bendradarbiavimo su patirtį dizaino MTEP veiklose turinčiais partneriais.*

2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

- *Studentų atrankos ir priėmimo kriterijų ir proceso tinkamumo ir viešumo įvertinimas.*

Priėmimas į Programą planuojamas organizuoti pagal atitinkamus LR įstatymus bei nuostatus. Priėmimas bus vykdomas Bendruoju priėmimu per LAMA BPO sistemą laikant stojamąjį egzaminą, kuris susideda iš piešimo ir kompozicijos, bei Atskiroju priėmimu, organizuojamu Kolegijos. Atskirojo priėmimo metu stojantieji atrenkami pagal pateiktą

kūrybinių darbų aplanką (portfolio) ir motyvaciją. Vizito metu paaiškėjo, kad kol kas nėra sudaryti kriterijai darbų aplanko vertinimui, tačiau programos rengėjai žadėjo juos parengti patvirtintą programą. Informacija apie priėmimo tvarką, datas yra lengvai prieinama, skelbiama aiškiai. Atkreiptinas dėmesys tik į tai, kad Kolegijos interneto svetainėje galėtų būti pateikiamas išsamesnis studijų planas.

Studentų atrankos ir priėmimo reikalavimai pagrįsti, vadovautasi Mokslo ir studijų įstatymu, Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu „Dėl asmenų, pretenduojančių nuo 2019 metų į aukštųjų mokyklų pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų vietas, mokymosi rezultatų minimalių rodiklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu „Dėl stojančiųjų į pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas ir pretenduojančių į studijų stipendijas konkursinės eilės sudarymo 2020 metais tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos kolegijos direktorių konferencijos prezidento įsakymu „Dėl 2020 m. stojančiųjų į kolegines studijų programas konkursinio balo sudarymo principų ir kitų kriterijų patvirtinimo“; Lietuvos kolegijos direktorių konferencijos prezidento įsakymais „Dėl bendrųjų stojamųjų egzaminų į kolegines menų studijų kryptių grupės studijų programas organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu“, Lietuvos Aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti (LAMA BPO) nuostatais.

Apibendrinant galima teigti, jog studentų atrankos procesas ir priėmimo kriterijai atitinka visus reikalavimus, procesas yra skaidrus ir viešas.

- *Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarkos ir jos taikymo įvertinimas.*

Remiantis Programos aprašu, Kolegijoje taikoma studijų rezultatų įskaitymo tvarka, kuri nustato Lietuvos aukštosiose mokyklose ar užsienio valstybių aukštosiose mokyklose asmens pasiektų studijų rezultatų įskaitymo Kolegijoje principus ir jų įforminimo tvarką. Neformaliojo būdu ir savišvieta įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo tvarka reglamentuoja darbo aplinkoje ir neformalaus mokymo metu įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą. Apraše teigiama, jog šios tvarkos turimos ir taikomos. Ekspertų grupės manymu, jos galėtų būti viešinamos ne tik vidinėje Kolegijos naudojamoje sistemoje „E-Mokymas“, bet ir Kolegijos interneto svetainėje.

- *Studentams teikiamos akademinės, finansinės, socialinės, psichologinės ir asmeninės paramos tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo įvertinimas.*

Kolegijoje vykdoma studentų adaptavimo programa, įvadinės savaitės metu studentai supažindinami su studijų sistema, kolegijos vidaus tvarka bei kultūra, turimais ištekiais. Apraše teigiama, kad Programos vadovas per visą studijų laikotarpį teikia studentams visokeriopą paramą, bendrauja su programą vykdančiais dėstytojais, konsultuoja, stebi studentų studijų pažangumą, lankomumą, aiškinasi studentų poreikius. Kolegijoje taip pat vyksta mentorystės programa „studentas-studentui“. Pirmakursiai turi galimybę dalyvauti stovyklose. Akademinis konsultavimas vyksta viso semestro metu įvairiais būdais, tiek susitikimais, tiek nuotoliniu būdu. Studentams teikiama ir socialinė parama, kolegija padeda parengti ir pateikti paraiškas valstybės teikiamoms paskoloms, taip pat surasti būstą bendradarbiaujant su kitomis aukštosiomis mokyklomis, kadangi Kolegija savo bendrabučio neturi. Gabiems studentams skiriama socialinių partnerių ar savivaldybių premijos ir stipendijos. Kolegija taip pat yra Lietuvos studentų sąjungos projekto dalis, kuriuo siekiama suteikti studentams galimybę gauti psichologinę paramą. Kolegijoje reguliariai organizuojamos atviros paskaitos, teikiamos konsultacijos, yra galimybė konsultuotis su psichologija dėstančiais dėstytojais. Administracija, vizito metu paklausta dėl asmeninių psichologo konsultacijų galimybių, pabrėžė, jog kiekviename filiale yra psichologas, su kuriuo studentai gali bendrauti jiems patogiausiu būdu.

Apibendrinant galima teigti, jog studentams teikiama akademinė, finansinė, socialinė, psichologinė ir asmeninė parama yra pakankama ir veiksminga.

- *Informacijos apie studijas ir studentų konsultavimo pakankamumo įvertinimas.*

Apraše teigiama, kad visą reikiamą informaciją apie studijų eigą, teikiamą paramą studentai gauna per „E-Mokymas“ sistemą, įvadinėse paskaitose, Kolegijos tinklalapyje, socialiniame tinkle „Facebook“, elektroniniais laiškais bei mobilią aplikacija „SMK LIFE“. Preliminaraus vertinimo metu pastebėta, kad interneto tinklalapyje juntamas informacijos trūkumas, todėl vizito metu paprašyta kolegijos pademonstruoti „E-Mokymas“ sistemą. Informacijos apie teikiamą psichologinę pagalbą, psichologo kontaktų, studentų atstovybės kontaktų ar nurodymų, kaip studentai gali prisidėti prie studijų kokybės, taip pat nebuvo ir „E.Mokymo“ sistemoje. Kolegijos atstovai teigė, kad aukštojoje mokykloje įprasta bendrauti susitikimais, laiškais bei aktyviai naudojamu socialiniu tinklu „Facebook“. Visgi būtų patartina pildyti interneto svetainę bei „E-Mokymas“ sistemą dėl didesnio informacijos prieinamumo ir aiškumo bei archyvacijos tikslų.

Apibendrinant galima teigti, jog informacija apie studijas ir studentų konsultavimą turėtų būti pateikiama atviriau.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Atsižvelgusi į ekspertų rekomendacijas Kolegija sukūrė ir pateikė darbų aplanko vertinimo kriterijus (Programos aprašo 6 priedas) studentams, stojantiems į Programą per Kolegijos vykdomą atskirąjį priėmimą.

Taip pat, atsižvelgusi į ilgalaikes ekspertų rekomendacijas, Kolegija patalpino papildomą informaciją savo tinklalapyje apie psichologo konsultacijas, studentų atstovybės veiklą, jų kontaktus, bei studijų procesą reglamentuojančius dokumentus.

Pažymėtina, jog Kolegijos tinklalapyje papildomai paviešinta Neformaliuoju būdu įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.

Pagrindinės srities stiprybės:

- 1. Studentų atrankos procesas ir priėmimo kriterijai atitinka visus reikalavimus, procesas yra skaidrus ir viešas.*
- 2. Kolegijos studentams teikiama akademinė, finansinė, socialinė, psichologinė ir asmeninė parama yra pakankama ir veiksminga, pateikiama viešai.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

- 1. Kolegijos interneto svetainėje pateikiami pagrindiniai studijų moduliai, tačiau galėtų būti viešai skelbiamas ir pilnas studijų tinklelis.*

2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

- *Mokymo ir mokymosi proceso, leidžiančio atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalinančių juos pasiekti numatytus studijų rezultatus, įvertinimas.*

Mokymo ir mokymosi proceso, leidžiančio atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalinančių juos pasiekti numatytus studijų rezultatus, užtikrinimą garantuoja Kolegijos nustatyta tvarka, kuria remiantis dėstytojai privalo suplanuoti dėstomo studijų dalyko mokymo(-si) procesą, metodus, medžiagą, studijų rezultatų vertinimo strategiją, terminus. Studentams ši informacija prieinama per Kolegijos naudojamą virtualią mokymo aplinką „E-mokymas“, kuri, ekspertams paprašius, buvo pademonstruota nuotolinio vizito metu.

Pristatyta, jog Kolegija virtualioje aplinkoje visapusiškai paruošusi Programos I semestro studijų dalykų programas.

Susitikimo su Kolegijos skirtingų padalinių dėstytojais metu dėstytojai teigė, jog Kolegijos administracija semestro eigoje organizuoja susitikimus tiek su dėstytojais, tiek su studentais, taip užtikrinamas grįžtamasis ryšys studijų kokybei gerinti, tai minima ir pateiktame Programos apraše.

Galima teigti, jog Kolegijoje mokymo ir mokymosi procesas leidžia atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalina juos pasiekti numatytus studijų rezultatus.

- *Sąlygų, užtikrinančių galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais, įvertinimas.*

Remiantis Programos aprašu, Kolegijoje studijuoja vos keli studentai iš socialiai pažeidžiamų grupių arba su specialiaisiais poreikiais, tačiau užtikrinama, jog visuose Kolegijos filialuose (Klaipėdoje, Kaune, Vilniuje) būtų sudarytos sąlygos studijuoti tokiems studentams (pvz. turintiems judėjimo, klausos ar regos negalią). Kolegijos pateiktame Programos materialijų išteklių pristatyme ši informacija patvirtinama.

Teigtina, jog socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais aukštojo mokslo prieinamumas užtikrinamas ir dėl Kolegijos dalyvavimo Valstybinio studijų fondo projekte „Studijų prieinamumo didinimas“, kurio dėka Kolegija galėjo įsigyti specializuotos įrangos, gerinančios tokių studentų studijų sąlygas.

Apibendrinant galima teigti, jog Kolegijoje užtikrinamos sąlygos studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais.

- *Akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politikos įgyvendinimo įvertinimas.*

Programos apraše teigiama, jog „2018 m. Kolegijos bendruomenėje buvo atnaujintas Akademinės etikos kodeksas <...>, kuris skelbiamas viešai“, tačiau ekspertų grupė atkreipia dėmesį į tai, kad, vadovaujantis Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės užtikrinimo gerąja praktika, toks dokumentas turėtų būti skelbiamas ir Kolegijos tinklalapyje, o ne tik vidinėje el. mokymo aplinkoje.

Programos apraše teigiama, taip pat ir vizito metu patikinta, jog Kolegija siekia akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo nuostatų laikymosi ne tik formalizuotu būdu, bet ir ugdant Kolegijos bendruomenės narių vertybines pozicijas. Pažymėtina, kaip teigiama Programos apraše, kad „Akademinės etikos kodekso vykdymo priežiūrą atlieka Akademinės etikos komisija, kuri veikia vadovaujantis Akademinės tarybos patvirtintu Akademinės etikos komisijos reglamentu“. Tokiu būdu užtikrinamas akademinės etikos principų taikymas bei studijų kokybė.

Galima teigti, jog Kolegijoje akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politika įgyvendinama sėkmingai, tačiau rekomenduojamas viešinimas ir Kolegijos interneto svetainėje.

- *Apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymo efektyvumo krypties studijose įvertinimas.*

Remiantis Programos apraše pateikta informacija, studentai apie galimybes teikti apeliacijas ir skundus yra supažindinami tik įvadinių paskaitų metu, kai „jiems yra pristatomi pagrindiniai apeliacijas ir skundus reglamentuojantys dokumentai“. Nuotolinio vizito metu, ekspertams kilus klausimams, Kolegijos administracija patikino, jog apeliacijų ir skundų nagrinėjimo tvarka yra skelbiama viešai, t. y. vidinėje el. mokymo aplinkoje.

Tad galima teigti, jog apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūros reglamentuotos, skelbiamos dalinai viešai, nėra pristatomos Kolegijos interneto svetainėje.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Atsižvelgiant į ekspertų ilgalaikes rekomendacijas, Kolegija savo internetinę svetainę papildė informacija apie studijas reglamentuojančias tvarkas ir nuostatas. Siekiant efektyvumo ir skaidrumo studijų procese, Kolegija savo tinklapyje pavišino tokius dokumentus kaip SMK Akademinės etikos kodeksas, SMK Apeliacinės komisijos nuostatai, SMK ginčų komisijos nuostatai. Pažymėtina, jog papildomai pavišinti SMK Studijų reglamentas, SMK Studijų rezultatų vertinimo tvarka, SMK Pasirenkamųjų dalykų studijų organizavimo tvarka. Šių dokumentų turinys ir viešas prieinamumas tik patiprino ekspertų teigiamą nuomonę apie Kolegijos studijų organizavimą ir vykdymą siekiant studijų kokybės.

Pagrindinės srities stiprybės:

- 1. Kolegijoje mokymo ir mokymosi procesas leidžia atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalina juos pasiekti numatytus studijų rezultatus.*
- 2. Kolegijoje užtikrinamos sąlygos studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais.*
- 3. Kolegijoje sėkmingai įgyvendinama akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politika.*
- 4. Apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūros reglamentuotos, skelbiamos viešai.*

2.5. DĖSTYTOJAI

- Programoje dirbančių dėstytojų skaičiaus, kvalifikacijos ir kompetencijos (mokslinės, didaktinės, profesinės) pakankamumo studijų rezultatams pasiekti įvertinimas.*

Pagal Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašą „28. [...] ne mažiau kaip 10 procentų koleginių studijų krypties dalykų apimties turi dėstyti mokslininkai arba pripažinti menininkai (meno dalykus)“, o pagal Dizaino studijų krypties aprašą, „38.6. Studijų krypties dalykų dėstytojų meninės / mokslinės veiklos kryptis turi atitikti jų dėstomus dalykus“.

Kolegija teigia jog „dėstytojų kvalifikacija yra pakankama ir atitinka koleginių pirmosios pakopos studijų programos bendruosius reikalavimus bei studijų kokybės užtikrinimo kriterijus. Klaipėdoje programos studijų dalykus dėstys 6 dėstytojai, turintys daktaro laipsnį, iš kurių vienas profesorius, Vilniaus filiale – 5, Kauno filiale – 4 dėstytojai, turintys daktaro laipsnį“. Dėstytojų, dėstančių dizaino krypties dalykus (lentelės 3, 4, 5 – Mokslinės (meninės) veiklos kryptis „Dizainas“), nurodyta 17-ka, iš kurių, galima teigti, daugiau negu 10% turi daktaro laipsnį ar yra pripažinti menininkai (Pvz.: V. Bernotas, K. Jakaitė). Tačiau atidžiau pažvelgus į visų dizaino krypties dėstytojų gyvenimo aprašymus, kyla abejonių dėl dizaino dalykus dėstančių dėstytojų praktinės patirties ir meninės, mokslo veiklos krypties atitikimo dėstomiems dalykams. Daugeliu atvejų ties dizaino dalykais nurodomi dėstytojai, neturintys praktinės patirties dizaino kryptyje, arba kurių meninės, mokslo veiklos neatitinka dėstomiems dalykams (pvz.: Vilniuje: L. Gerulaitienė, V. Griškevičienė, dr. K. Kalašinskaitė, G. Stalioraitienė; Kaune: R. Deksnė, G. Stalioraitienė, dr. D. Šileikienė, I. Vitkauskaitė – neturi dizaino praktinės patirties, o jų vykdomos mokslo veiklos neatitinka dėstomiems dalykams; Klaipėdoje: prof. V. Bernotas, R. Jakštonienė, D. Kačinskas – šių dėstytojų praktinė patirtis, meninės / mokslinės veiklos kryptis neatitinka dėstomų dalykų).

Detaliau: Vniaus filiale – L. Gerulaitienė (Vizualinė raiška, Tipografika) – 38 m. praktinės patirties mados srityje: praktinė patirtis, meno/mokslo veikla neatitinka dėstomo dalyko; V. Griškevičienė (Ekodizainas) – apraše įvardinama, jog turima 7 m. praktinė patirtis, tačiau ši patirtis nėra dizaino kryptyje, t.y. mokslinės (meno) praktinės kompetencijos negali būti siejamos su produkto dizainu, kadangi dėstytoja pati neprojektuoja produkto dizaino, o yra EKODA asociacijos direktorė bei dalyvauja konkurso “Kita forma” organizavime (darbo patirtis – direktorė, projekto specialistė, išsilavinimas – Ekologija ir aplinkotyra, viešasis administravimas): praktinė patirtis, meno/mokslo veikla neatitinka dėstomo dalyko; V. Gudeikaitė (Kompiuterinė grafika ir dizainas) – 4 m. grafikos dizaino patirtis, produkto dizaino praktinės patirties nėra; N. Jurevičienė (Dizaino pagrindai) – 10 m. produktų konstravimo patirtis (nuo 1971 iki 1981, paskutiniai 39 m. veiklos nesusiję su praktine veikla), bet galima teigti, jog yra produkto dizaino patirtis, bei ši dėstytoja gali kokybiškai dėstyti dizaino pagrindus; dr. K. Kalašinskaitė (Produkto dizaino projekto kūrimas ir valdymas) – įvardinama, jog turima 11 m. patirtis dizaino srityje, tačiau pagal gyvenimo aprašymą atsispindi administravimo, projektų vadovavimo (vadybos) patirtis, ne dizaino patirtis; moksliniai interesai taip pat neliečia dizaino temų: praktinė patirtis, meno/mokslo veikla neatitinka dėstomo dalyko; dr. D. Matijkienė (Dizaino istorija) – 29 m. patirtis, menų edukologija, multimedijos dizainas, galima teigti, jog tinkama dėstyti numatytą dalyką; G. Stalioraitienė (Pakuočių dizaino projektas, Gaminio dizaino projektas) – 19 m. projektų vadovės, marketingo, rinkodaros klientų vadovės patirtis, tačiau tai nėra gaminio dizaino patirtis: praktinė patirtis, meno/mokslo veikla neatitinka dėstomo dalyko.

Kauno filiale: R. Deksnė (Kompiuterinė grafika ir dizainas, Vizualinė raiška) – teigiama, jog yra 13 m. patirtis dizaino, grafinio dizaino srityse, tačiau pagal gyvenimo aprašymą matosi, jog praktinės dizaino patirties nėra (projektų vadovė, direktorė); dr. K. Jakaitė (Dizaino pagrindai, Pakuočių dizaino projektas) – 19 m. patirtis, mokslų daktaras dizaino kryptyje, nors praktinės projektavimo patirties pakuočių dizaine nėra, galima teigti, jog kompetencijos dėstyti numatytus dalykus pakanka; G. Stalioraitienė (Gaminio dizaino projektas) – 19 m. projektų vadovės, marketingo, rinkodaros klientų vadovės patirtis, tačiau tai nėra gaminio dizaino patirtis, t.y., neturi praktinės patirties dizaino kryptyje, mokslo veiklos neatitinka dėstomų dalykų; dr. D. Šileikienė (Ekodizainas, Aplinkosauga) – praktinės patirties dizaino srityje nėra, aplinkos inžinerijos ir kraštotvarkos mokslo krypties daktaras, mokslo veiklos vykdomos aplinkosaugos tematikose, Ekodizaino tematikose mokslo (meno) veiklos nevykdomos; I. Vitkauskaitė (Dizaino istorija, Produkto dizaino projekto kūrimas ir valdymas, Tipografika) – neturi praktinės patirties dizaino kryptyje, mokslo veiklos neatitinka dėstomų dalykų.

Klaipėdos filiale – prof. V. Bernotas (Dizaino pagrindai, Ekodizainas, Produkto dizaino projekto kūrimas ir valdymas) – 20 m. praktinio darbo patirtis, grafiniame dizaine, prekinį ženklų kūrime, produkto dizaino praktinės patirties nėra. Praktinė patirtis neatitinka dalyko Ekodizainas. S. Česnauskienė (Kompiuterinė grafika ir dizainas) – 18 m. praktinė patirtis, grafinis dizainas, galima teigti, jog praktinė patirtis ir veiklos atitinka dėstomą dalyką; R. Jakštonienė (Dizaino istorija) – 20 m. meno veiklų patirtis (galeristė), projektų vykdymo patirtis, produkto dizaino ar dizaino istorijos patirties nėra, kyla abejonė dėl praktinės patirties atitikimo dėstomam dalykui; D. Kačinskas (Gaminio dizaino projektas) – 28 m. praktinė patirtis maketavime, reklamos projektavime, produkto dizaino patirties nėra (gali dėstyti daugiau reklamos gaminio dizaino tematikoje); kadangi tai yra *Produkto dizaino* Programa, kyla abejonų dėl patirties ryšio su dėstomu dalyku; V. Kačinskienė (Vizualinė raiška, Tipografika, Pakuočių dizaino projektas) – 28 m. praktinė patirtis reklamos (interjerinės/eksterjerinės), vizualinio identiteto, spaudos darbų, galima teigti, jog patirtis atitinka dėstomą dalyką.

Apibendrinant – Vilniaus filiale iš 7-ių su dizaino kryptimi siejamų dėstytojų (Aprašo lentelė 4) 4-i neturi praktinės patirties dizaino kryptyje, jų mokslo veiklos neatitinka dėstomų dalykų, kitų 3-jų dėstytojų praktinė patirtis dizaino kryptyje pakankama, jų mokslo veiklos atitinka dėstomus dalykus, tačiau tai yra dalykai, susiję su dizaino istorija, grafiniu dizainu, dizaino pagrindais, kas neužtikrina kokybiško *Produkto dizaino* programos dėstymo; Kauno

filiale iš 5-ių dizaino krypties dėstytojų (Aprašo lentelė 5) tik 1 dėstytoja (K. Jakaitė) turi pakankamą patirtį dizaino kryptyje, visi kiti dėstytojai neturi praktinės patirties dizaino kryptyje, jų mokslo veiklos neatitinka dėstomų dalykų; Klaipėdos filiale iš 5-ių dizaino krypties dėstytojų (Aprašo lentelė 3) tik 2-jų praktinė patirtis, meninės/mokslinės veiklos kryptis atitinka dėstomus dalykus, kitų 3-jų atitinka tik iš dalies arba neatitinka.

Iš 17-os dizaino krypties dėstytojų tik 7-ių dėstytojų praktinė patirtis, meninės / mokslinės veiklos kryptis atitinka dėstomus dalykus. Bendrai žiūrint į dizaino krypties dėstytojų sudėtį pastebima, jog nėra nei vieno dėstytojo, kuris turėtų tiesioginę praktinę patirtį *Produkto dizaine* ar vykdytų meno/mokslo veiklas produkto dizaino tematikose. Daugelis dėstytojų turi patirties grafinio dizaino, spaudos, rinkodaros ar, geriausiu atveju – reklamos gaminių dizaino srityje. Pastebėtina, jog daugelyje atvejų meno (dizaino) dalykus dėsto kitų dizaino sferų (ne produkto dizaino) arba netgi kitų mokslo krypčių (ne dizaino krypties) mokslininkai ir praktikai. Taip pat matomas netolygus dėstytojų pasiskirstymas filialuose pagal profesinės/meno/mokslo veiklos patirtį. Kauno filiale numatoma tik viena dėstytoja su dizaino patirtimi (mokslo daktaro laipsnis). Vizito metu kolegijos atstovai teigė, jog didins dėstytojų skaičių ir kompetenciją studijų programos vykdymo eigoje, tačiau tai, kad į *Produkto dizaino* Programos dėstytojų komandą nuo pat pradžių nėra įtraukta produkto dizaino praktikų/mokslininkų, visgi kelia daug abejonių dėl Kolegijos gebėjimų surasti reikiamą personalą. Paklausus dėstytojų apie galimybes dėstyti skirtinguose miestuose (apie judumą tarp padalinių), keli patvirtino apie galimą dėstymą kitame mieste, tačiau daugiau įvardindami tai kaip „persikėlimą į kitą miestą tam tikram laiko tarpui“, ne pastovų važinėjimą. Taip pat buvo paminėtos galimos iniciatyvos bendradarbiaujant tarp skirtingų miestų filialų, kaip: intensyvios kūrybinės dirbtuvės ar kitos vienkartinės iniciatyvos vežant studentus iš vieno miesto į kitą (tačiau tai nėra nuoseklus studijų proceso dalis). Daugelis dėstytojų patvirtino, jog teorinės paskaitos gali būti puikiai vykdomos ir nuotoliniu būdu, tačiau praktinius užsiėmimus nuotoliniu būdu įgyvendinti būtų sudėtinga. Tai patvirtina, jog kiekviename filiale turėtų būti kiek įmanoma tolygesnis dizaino krypties dėstytojų pasiskirstymas pagal kompetencijas.

Atsižvelgiant į aukščiau išvardintus argumentus, galima teigti, jog Programoje dirbančių dizaino krypties dėstytojų kvalifikacijos ir kompetencijos pasirinktoje studijų tematikoje (Produkto dizaino) nėra pakankamos, tačiau keičiant programą į tarpkryptinę ir koreguojant programos pavadinimą, šį trūkumą būtų galima iš dalies (o papildomai kiekvienam filialui pritraukus po vieną praktinės produkto dizaino patirties turintį dėstytoją – pilnai) išspręsti. To nepadarius, Kolegija turėtų sunkumų pasiekiant Programoje numatytus studijų rezultatus.

- *Sąlygų dėstytojų kompetencijoms tobulinti įvertinimas.*

Vienas iš svarbiausių dėstytojų kompetencijų tobulinimo principų kolegijoje – savianalizė. Kiekvieno semestro pabaigoje dėstytojai rengia veiklos ataskaitą, kurioje pateikia pasiūlymus studijų programų turinio bei proceso tobulinimui. Organizuojami dėstytojų veiklos aptarimai, aiškinamasi kompetencijų poreikis. Dėstytojai dalyvauja mokomuosiuose renginiuose, stebi ir vertina kitų darbus, kuria programas, atlieka tyrimus, stažuojasi užsienyje. Tobulinti kompetencijas bei dalyvauti mokslo taikomojoje veikloje dėstytojus įpareigoja metinių rezultatų pasiekimų pokalbių sistema. Vizito metu kolegijos atstovai minėjo, kad kolegijoje taikoma patirtinio mokymosi metodika, dėstytojams pritaikoma kvalifikacijos kėlimo programa, vyksta glaudus bendravimas su administracija, todėl problemų dėl kompetencijos tobulinimo nekyla.

Apibendrinant galima teigti, jog Kolegijoje sudaromos geros sąlygos dėstytojų kompetencijų tobulinimui.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas „papildyti dėstytojų komandą produkto dizaino srityje praktinės patirties turinčiais dėstytojais (kiekviename filiale – bent po vieną)“, dėstytojų komanda papildyta 5-iais dėstytojais, turinčiais praktinės patirties dizaino ir produkto dizaino srityje, iš kurių trys – turintys praktinės patirties produkto dizaino srityje (A. Toleikis, S. J. Jarašius, D. Kvėkšaitė). Šių dėstytojų pasiskirstymas pagal padalinius – tolygus.

Atsižvelgiant į ilgalaikes ekspertų rekomendacijas, Kolegija nutarė Programos rėmuose dalį dizaino krypties Programos dalykų parengti anglų kalba („Dizaino pagrindai“, „Vizualinė raiška“, „3D modeliavimas“, „Produkto dizaino projektų valdymas“), bei numatyta dėstytojų, dizaino specialistų komanda, galinti dėstyti dizaino dalykus anglų kalba. Taip siekiama skatinti tarptautiškumą – plėsti studentų ir dėstytojų mainų, tarptautinio judumo ir bendradarbiavimo galimybes.

Siekiant tobulinti dalykines ir didaktines kompetencijas, į dėstytojų darbo planavimą Kolegija įtraukė mokslo (meno) veiklų vykdymą dizaino srityje: nutarta, kad dizaino kryptyje pilnu etatu dėstantys dėstytojai turi per vienerius mokslo metus parengti po 1 mokslo publikaciją dizaino tematika mokslo žurnale: Index Copernicus, CEEOL, SCOPUS, EBSCO.

Pagrindinės srities stiprybės:

1. *Efektyvi dėstytojų kompetencijų tobulinimo sistema, į dėstytojų darbo planavimą įtrauktas mokslo (meno) veiklų vykdymas dizaino srityje.*
2. *Nuotolinio dėstymo galimybės, judūs dėstytojai (ir tarp padalinių).*
3. *Numatomi užsienio vizituojantys dėstytojai.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. *Atsižvelgiant į tai, jog tarpkryptinės Programos pagrindinė kryptis – dizainas, dizaino krypties dėstytojų komanda išpildyta minimaliai, tad ilgalaikėje perspektyvoje ypatingai svarbu plėsti dizaino krypties dėstytojų komandą.*

2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

- *Programos fizinių, informacinių ir finansinių išteklių, leidžiančių užtikrinti efektyvų mokymosi procesą, tinkamumo ir pakankamumo įvertinimas.*

Kolegija turi filialus trijuose Lietuvos miestuose: Klaipėdoje, Vilniuje ir Kaune. Kolegijos patalpos yra modernios, erdvios, skatinančios diskusijas ir kūrybiškumą. Visi filialai turi kompiuterines auditorijas, Klaipėdoje ir Vilniuje įrengtos ir APPLE kompiuterių auditorijos. Kolegijos patalpos yra pritaikytos negalią turintiems asmenims būti savarankiškiems – labiausiai studentams su judėjimo ir klausos negalia. Kolegijos bibliotekos sukaupusios virš 32487 tūkst. egzempliorių ir 7243 pavadinimų knygų, žurnalų lietuvių bei užsienio kalbomis. Elektroninėje knygų kolekcijoje yra apie 141842 pavadinimų knygų. Taip pat įdiegta programinė įranga leidžia turėti prieigą prie 14-os Lietuvos ir užsienio duomenų bazių. Kolegija gerai aprūpinta reikiama programine įranga ir planuoja įsigyti daugiau kopijų. Reikiama įranga įsigyjama už mokačią visą studijų kainą įnašus. Verta pabrėžti, kad šiai studijų programai vykdyti matomas laboratorijų trūkumas praktinėms veikloms, eksperimentams, maketavimui, prototipų gamybai. Tačiau kolegijos atstovai tvirtina, kad bus vykdomas aktyvus patirtinis mokymas pasitelkiant socialinių partnerių turimus išteklius. Taip pat vizito metu kolegijos atstovai teigė, kad materialiniai išteklių įsigyjami tada, kai matomas konkretus jų poreikis, o prototipų gamybai skirta įranga bus įsigyta, pradėjus vykdyti šią studijų programą (Sintratec Kit SLS technologijos spausdintuvas, 3 vnt.; informacija pateikta papildomai, apraše nėra).

Tiesa, šios įrangos studentams prireiks tik V semestre ir tik tuomet, jei jie pasirinktų dalyką *Gaminio dizaino projektas*; jei pasirinktų *Pakuočių dizaino projektas*, greičiausiai neprireiktų.

- *Programos vykdymui reikalingų išteklių planavimo ir atnaujinimo įvertinimas.*

Atlikus preliminarųjį vertinimą pagal Kolegijos pateiktą medžiagą matyti, jog Kolegija didžiausią dėmesį teikia kompiuterinei, multimedijos įrangai, kompiuterinėms programoms (tai atspindi ir Kolegijos pateiktas planuojamos išgyti įrangos sąrašas). Ties pateikta medžiaga pasigedus prototipų gamybos įrangos, laboratorijų, pritaikytų produktų kūrimui ir vystymui, maketavimui, prototipų gamybai – praktiniam produktų kūrimo proceso vykdymui, Kolegija paprašyta papildomai pateikti medžiagą apie produktų vystymo, prototipų gamybos laboratorijas. Kolegija pateikė papildomą informaciją, kurioje nurodoma, jog „*Kolegija kartu su partneriais dalyvauja kuriant Skaitmeninių inovacijų centrus. Šių centrų tikslas – skatinti įmones investuoti į skaitmenines inovacijas, suteikiant galimybę įmonėms gauti naujausią informaciją, ekspertinę pagalbą ir naudotis infrastruktūra ir technologijomis skaitmeninių inovacijų bandymams su įmonės produktais, procesais ar verslo modeliais atlikti, taip sudarant didesnes galimybes įmonėms vykdyti [MTEPI] veiklas, didesnes galimybes naudotis technologijomis ir įranga.*“ Kolegija yra numačiusi įkurti „Inovacijų dizaino centrą“ Klaipėdoje ir „Smart society“ centrą Kaune, kurių teikiamos paslaugos apims visą naujo produkto kūrimo ciklą nuo idėjos iki prototipų gamybos, testavimo bei vartotojų grįžtamojo ryšio tyrimo, padės įmonėms ar verslo kūrėjams. Centruose bus įkurtos ir paslaugas teiks modernia įranga aprūpintos laboratorijos, iš kurių svarbu paminėti *Produkto dizaino* Programos dėstytojams ir studentams aktualias laboratorijas: *Produkto dizaino laboratorija*, teikianti įmonėms produkto kūrimo paslaugas nuo pagalbos generuojant idėjas iki produktų prototipų gamybos; *Skaitmeninio dizaino laboratorija*, kurioje bus galima parinkti kuriamoms inovacijoms realizuoti tinkamus skaitmeninio dizaino sprendinius; *3D modeliavimo laboratorija*, kurios paslaugos leis atvaizduoti sukurtus produktų inovacijų pavyzdžius vizualiniuose modeliuose, formose ir laikmenose. Ši informacija pateikta papildomai, apraše nėra, t.y. apraše nepaminėta, jog pateikta paraiška programos vykdymui reikalingiems ištekliams.

Inovacijų centrų įkūrimas atrodo ypač aktualus studijų procesui, tačiau vizito metu paklausus apie tai, kaip studijų procesas siesis su šiais centrais, ir ar studentai galės laisvai į juos patekti, buvo atsakyta, jog centruose galėtų vykti verslo iššūkių įgyvendinimas, arba MTEP veiklų vykdymas kartu su studentais, bet centro laboratorijos nėra siejamos tiesiogiai su kokiu nors studijų moduliui, t.y. studentai į šį centrą patektų fragmentuotai – tik vykdydami projektus su verslu, t.y., studentų patekimas bus ribotas. Taip pat pastebėtina, jog toks centras nenumatomas Vilniuje. Kolegija teigia, jog „*[i]gyvendinant [Produkto dizaino] studijų programą praktinis mokymas bus vykdomas kontaktinio darbo metu organizuojant praktinius užsiėmimus bei sudarant galimybes nustatytą laikotarpį dirbti praktinį darbą [...]*“. *Produkto dizaino* Programoje praktinis darbas turėtų vykti eksperimentuojant, maketuojant, konstruojant ir t.t., tačiau šiuo metu Kolegija visuose padaliniuose turi tik paskaitoms ar teoriniam darbui skirtas auditorijas (tinkamas daugiau Vadybos krypties studijų poreikiams), ir planuose nėra numatoma įkurti papildomų maketavimo dirbtuvių bei kūrybinių eksperimentinių erdvių studentams, minima tik tai, kad „*rengiantis [Produkto dizaino] studijų programos įgyvendinimui, kolegijos patalpose numatytos auditorijos, kuriose bus įgyvendinamas praktinis mokymas. Šiuo metu paskirtos auditorijos, kuriose bus užtikrinamas įrangos, skirtos pirmiesiems mokymo metams, įsigijimas [kompiuterinė įranga - red.past.], o jau įgyvendinant studijų programą bus įsigijama papildoma reikalinga įranga*“. Tačiau verta paminėti, jog dizaino procesas reikalauja ne tik „įrangos“, bet kūrybinių erdvių ir maketavimo dirbtuvių, kur galima būtų vykdyti nuolatinį kūrybinį procesą. Taip pat vizito metu minėta, jog studentai su dėstytojais išvyks

paskaitų metu į įmones, kiekviename mieste Kolegija turi po 3-4 įmones, kurios leistų vykdyti užduotis, ir studentai labai vertina išvykstantį praktikas. Tačiau tai visgi yra fragmentuotos iniciatyvos, o *Produkto dizaino* specifikoje vienas iš svarbiausių procesų yra nuolatinis ir pasikartojantis idėjų generavimas ir jų greitas išbandymas maketuojant, prototipuojant, eksperimentuojant, todėl minėtos fragmentinės iniciatyvos pasinaudoti inovacijų centrų ar socialinių partnerių turima infrastruktūra ir materialiniais ištekliais pilnai neatsako į šį specifinį *Produkto dizaino* programos poreikį.

Apibendrinant galima teigti, jog tiesiogiai studijų procesui skirtų maketavimo, prototipų gamybos laboratorijų planavimas nėra pakankamas. Kolegija yra suplanavusi papildyti tik kompiuterines priemones, kas pilnai neišpildo Produkto dizaino Programos poreikių, kurios studentai turėtų kiekviename mieste (t.y. visuose padaliniuose) turėti produkto dizainui dedikuotą kūrybinę erdvę, maketavimo („makerspace“) dirbtuves (galėtų būti įrengtos kad ir paprastomis priemonėmis), kuriose erdvės būtų pritaikytos nuolatiniam darbui studijų metu prie produktų dizaino eksperimentų ir projektų.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas parinktos auditorijas Vilniuje, Kaune bei Klaipėdoje, kuriose bus įrengtos kūrybinės erdvės, maketavimo dirbtuvės. Šiose dirbtuvėse bus sukurta po 30 darbo vietų, turinčių ergonomiškus darbo stalus ir kėdes. Patalpose bus sumontuotos spintelės studentų darbų saugojimui, maketavimo darbams skirtų priemonių laikymui. Taip pat šiose erdvėse numatoma įranga (3D Gence Industry F340, EnvisionTEC Vida), skirta kurti produktų prototipus. Teigiama, jog dirbtuvėse bus sudarytos sąlygos kurti bei maketuoti objektus, kurti prototipus, atlikti kūrybines ir konstravimo užduotis, tačiau pastebėtina, kad perspektyviniame materialiosios bazės gerinimo plane nenumatomas maketavimo medžiagų įsigijimas, Programos apraše taip pat neužsimenama apie maketavimo medžiagų suteikimą ir užtikrinimą studijų procese.

Pagrindinės srities stiprybės:

1. Numatoma atnaujinti programinė įranga, kompiuteriai.
2. Numatomas inovacijų centras su inovatyviomis skaitmeninėmis laboratorijomis Kaune.
3. Numatomos kūrybinės erdvės ir maketavimo dirbtuvės (skirtos būtent „Strateginio dizaino“ studijų programos studentams) visuose padaliniuose Klaipėdoje, Vilniuje ir Kaune.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Į inovacijų centrą studentai gali patekti tik tuo atveju, jeigu vykdomas iššūkis su verslu, bet ne bet kada, kada to reikalauja studijos.
2. Netolygus skaitmeninių laboratorijų pasiskirstymas tarp miestų (inovacijų centras – tik Klaipėdoje ir Kaune).
3. Nenumatomas maketavimo medžiagų įsigijimas maketavimo dirbtuvėms.

2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

- *Studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumo įvertinimas.*

Socialinių mokslų kolegija yra sukūrusi kokybės užtikrinimo sistemą, kuri grindžiama visos akademinės bendruomenės dalyvavimu kokybės monitoringe, vertinime ir užtikrinimo procese. Kolegijoje aiškiai apibrėžta sprendimų priėmimo bei atsakomybių delegavimo sistema. Valdymo struktūra panaši į kitų aukštųjų mokyklų, yra visuotinis dalininkų susirinkimas,

akademine taryba, studijų programų komitetai ir kiti atsakingi valdymo organai. Galima teigti, kad svarbiausią vaidmenį studijų kokybei užtikrinti prisiima studijų programų komitetai bei jų vadovai. Pagrindiniai vidinės kokybės užtikrinimo sistemos principai kolegijoje yra savianalizė ir vertinimas.

Vizito metu kolegijos atstovai tvirtino, kad Kolegijoje vyksta glaudus ir aiškus tarpusavio bendradarbiavimas. Taip pat buvo minima, kad aukštoji mokykla naudoja „E-Mokymas“ sistemą, socialinį tinklą „Facebook“, el. laiškus bei gyvą bendravimą kaip pagrindinius informacijos šaltinius. Verta pabrėžti, kad, ekspertų manymu, būtų naudinga aktyviau naudoti Kolegijos interneto tinklalapį bei „E-Mokymas“ sistemą studijų programų, jų studijų plano ir tvarkos pokyčių viešinimui didesnio prieinamumo, aiškumo ir archyvavimo galimybių tikslais.

- *Socialinių dalininkų (studentų ir kitų suinteresuotų šalių) įtraukimo į vidinį kokybės užtikrinimą veiksmingumo įvertinimas.*

Socialinių dalininkų įtraukimas į vidinį kokybės užtikrinimą atspindi kolegijos misijoje bei strategijoje. Kolegija bendradarbiauja tiek su viešojo sektoriaus institucijomis, tiek su privačiu sektoriumi. Taip pat Kolegija yra kelių konfederacijų, nacionalinių ir tarptautinių asociacijų narė. Apraše teigiama, kad šis dalyvavimas sudaro prielaidas vykdomų studijų programų tarptautiškumui, studijų turinio atnaujinimui, studentų ir dėstytojų aktyvumui praktinėje ir mokslo taikomojoje veikloje. Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais suteikia galimybę studentams naudotis materialiąja baze, atlikti praktiką įmonėse, sudaro prielaidas pritraukti dėstytojų praktikų bei įtraukti darbdavius į studijų programų vertinimą ir tobulinimą. Kolegijoje periodiškai vykdomos studentų apklausos apie kokybę ir pasitenkinimą studijomis, taip pat vyksta gyvi susitikimai. Dėstytojai kasmet atlieka savianalizę ir teikia nuomonę studijų programų tobulinimo klausimais. Kolegijoje veikia studentų atstovybė ir pagal vidaus taisykles yra įtraukta į valdymo organų struktūrą. Vizito metu kolegija minėjo, kad informacija apie studentų atstovybę ir studentų įsitraukimo į studijų kokybę galimybes yra teikiama socialiniu tinklu „Facebook“, el. laiškais ir įvadiniuose susitikimuose. Vis tik vertėtų teikti informaciją apie studentų įsitraukimo galimybes, studentų atstovybės veiklą bei jos kontaktus sistemoje „E-Mokymas“ bei Kolegijos internetiniame tinklalapyje. Paklausti dėstytojai, socialiniai partneriai bei programos aprašo grupė vieningai patvirtino, kad yra įtraukiami į kokybės užtikrinimo sistemą ir į jų nuomonę kolegijos administracija noriai atsižvelgia.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Atsižvelgdama į ilgalaikes ekspertų rekomendacijas Kolegija papildė internetinį tinklą aktualiais dokumentais, taip atverdama galimybę pamatyti aiškesnį ir labiau apibrėžtą studijų procesą.

Pagrindinės srities stiprybės:

- 1. Glaudus ir aiškus Kolegijos valdymo organų bendradarbiavimas.*
- 2. Kolegijoje įdiegta savianalizės kultūra.*

III. REKOMENDACIJOS

Pakeitimai, kuriuos reikia atlikti per 10 d.d.:

1. Akreditavimui parengti tarpkryptinę studijų programą – koreguoti programą iš vienos krypties (P02 Dizainas) į tarpkryptinę P02 Dizainas (pagrindinė kryptis) ir L02 Vadyba (arba) L05 Rinkodara. **(atsižvelgta pilnai)**
.....

2. Koreguoti Programos pavadinimą į „Reklamos produktų/o dizainas“ arba „Strateginis dizainas“, siekiant, kad pavadinimas tiksliau atspindėtų Programos ir studijų dalykų turinį, siekiamus studijų rezultatus. **(atsižvelgta pilnai)**
.....

3. Sutvarkyti dizaino (pagrindinės krypties) dalykų aprašus atsižvelgiant į Programos specifiką, nurodant tinkamus studijų metodus, adekvačius studentų pasiekimų vertinimo metodus, teikiant pirmenybę praktinėms, techninėms produkto dizaino kūrimo ir įgyvendinimo veikloms, kaip: eksperimentavimui maketuojant, prototipų gamybai, produkto dizaino kūrimui ir pan. Šių dalykų atsiskaitymo metoduose didesnę dalį vertinimo svorio skirti praktiniam darbo rezultatui. Aiškiai nurodyti, jog šių dalykų galutinė atsiskaitymo forma organizuojama meno darbų peržiūrų forma. Užtikrinti, kad dizaino praktinės užduotys dalykuose būtų suplanuotos nuo I-ojo semestro. **(atsižvelgta iš dalies)**
.....

4. Studijų planą papildyti dalyku Ergonomika, pvz.: „Ergonomika ir žmogiškieji veiksniai“. **(atsižvelgta pilnai)**
.....

5. Pateikti preliminaris bendradarbiavimo sutartis su partneriais, turinčiais patirties dizaino krypties MTEP veiklose Klaipėdoje, Vilniuje ir Kaune (visuose miestuose bent po vieną bendradarbiavimo sutartį) dėl bendradarbiavimo vykdant konkrečius mokslo (meno) projektus dizaino kryptyje, kurių pradžia vėliausiai nuo 2020 m. rugsėjo. **(atsižvelgta iš dalies)**
.....

6. Papildyti dėstytojų komandą produkto dizaino srityje praktinės patirties turinčiais dėstytojais (kiekviename filiale – bent po vieną). Jeigu įmanoma, paminėti užsienio kviestinius dėstytojus, kurie turi produkto dizaino kompetenciją. **(atsižvelgta pilnai)**
.....

7. Visuose filialuose numatyti kūrybinių erdvių su maketavimo dirbtuvėmis įkūrimą (galimas įrengimas paprastomis priemonėmis, maketavimo rankiniu būdu poreikiams), pritaikant šias erdves nuolatiniam kūrybiniam procesui, bei kuriose galėtų vienu metu dirbti 30 studentų. Numatyti laisvą studentų patekimą į šias dirbtuves. Prašoma pateikti numatomas tam skirti patalpas kiekviename filiale, bei planuojamą patalpų apstatymą bei įrangą. **(atsižvelgta iš dalies)**

Ilgalaikės perspektyvos rekomendacijos:

1. Plėtoti partnerystes (pastovų bendradarbiavimą) su aukštojo mokslo institucijomis, vykdančiomis mokslo (meno) veiklas dizaino srityje (Lietuvos, užsienio partneriai), vykdant bendrus MTEP projektus dizaino kryptyje, bei numatyti investicines lėšas dizaino krypties MTEP veiklų vystymui.

.....

2. Plėsti dalyvavimą vietinėse ir tarptautinėse dizaino krypties asociacijose.

.....

3. Į dėstytojų darbo planavimą įtraukti mokslo (meno) veiklų vykdymą dizaino srityje, kasmet iškeliant kokybiniais ir kiekybiniais parametrais pamatuojamus tikslus (pvz.: 1 mokslo publikacija dizaino tematika mokslo žurnale – WoS arba Scopus; 1 dizaino krypties projektas, ar pan.).

.....

4. Plėsti dizaino krypties dėstytojų komandą.

.....

5. Dizaino krypties studijų dalykų aprašų vertinimo strategijoje ir kriterijuose aiškiai suformuluoti ir vieningai pristatyti atsiskaitymo formas, tokias kaip „Tarpinės darbų peržiūros“, „Galutinės viešos darbų peržiūros“. Tai galima pristatyti ir Kolegijos tinklapyje viešai pristatomoje SMK Studijų rezultatų vertinimo tvarkoje, kur galėtų būti išskirta, jog Tarpinis atsiskaitymas prilyginamas Tarpinei darbų peržiūrai, o Egzaminas prilyginamas Galutinei viešai darbų peržiūrai.

.....

6. Skatinant tarptautiškumą (studentų ir dėstytojų mainų, tarptautinio judumo ir bendradarbiavimo galimybes) Programos rėmuose, dalį dizaino krypties studijų dalykų vykdyti anglų kalba.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Socialinių mokslų kolegijos ketinama vykdyti studijų programa Strateginis dizainas vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	3
2	Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos	2
3	Studentų priėmimas ir parama	4
4	Studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas	5
5	Dėstytojai	3
6	Studijų materialieji ištekliai	4
7	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	5
	Iš viso:	26

- 1- Nepatenkinamai (sritis netenkina minimalių reikalavimų, yra esminių trūkumų, dėl kurių krypties studijos negali būti vykdomos)
- 2- Patenkinamai (sritis tenkina minimalius reikalavimus, yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)
- 3- Gerai (sritis plėtojama sistemškai, be esminių trūkumų)
- 4- Labai gerai (sritis vertinama labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje, be jokių trūkumų)
- 5- Išskirtinės kokybės (sritis vertinama išskirtinai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje)

Ekspertų grupė:

1. Doc. dr. Rūta Valušytė (grupės vadovė), *akademinės bendruomenės atstovė*
2. Doc. Edita Sabockytė-Skudienė, *akademinės bendruomenės atstovė*
3. Paulius Liutika, *studentų atstovas*